

ZIN

Studia informacyjne
Information studies

VOL. 57 2019 NO. 1 (113)

p-ISSN 0324-8194

e-ISSN 2392-2648

Spis treści | Contents

ROZPRAWY. BADANIA. MATERIAŁY | THESES. RESEARCH. MATERIALS

Sabina Cisek, Monika Krakowska

Qualitative Analysis of Visual Data in Information Behavior Research [Jakościowa analiza danych wizualnych w badaniach zachowań informacyjnych]

Barbara Sosińska-Kalata

Organizacja wiedzy w cyfrowym świecie: wpływ rewolucji cyfrowej na ewolucję metod i narzędzi organizacji wiedzy [Knowledge Organization in the Digital World: The Impact of the Digital Revolution on the Evolution of Knowledge Organization Methods and Tools]

Marcin Roszkowski

Dekonstrukcja artykułu naukowego. Ontologie w publikowaniu semantycznym [Deconstructing the Scholarly Paper. Ontologies for Semantic Publishing]

Kamila Augustyn

Analiza sposobów zaangażowania we współtworzenie Wikipedii w świetle koncepcji ekonomii współpracy [Analysis of the involvement in the co-creation of Wikipedia within the concept of "collaborative economy"]

Agnieszka Adamiec

Rejestracja dorobku naukowego w instytucjonalnych systemach repozytoryjnych polskich uniwersytetów [Registry of Scientific Output in Institutional Repositories of Polish Universities]

RECENZJE I OMÓWIENIA | REVIEWS

Maja Wojciechowska, red. (2018) Multibibliotekarstwo [Multibrarianship] (Warszawa: Wydaw. SBP (Przemysław Krysiński))

Przegląd polskich nowości wydawniczych [New Polish Publications] (Anna Stanis)

KRONIKA | CHRONICLE

V Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Nauka o informacji w okresie zmian: Rewolucja cyfrowa – dziś i jutro. Infrastruktura, usługi, użytkownicy” (Warszawa, 13-14 maja 2019 r.) [The Fifth International Scientific Conference “Information Science in the Age of Change: Digital Revolution – Today and Tomorrow. Infrastructure, Services, Users” (Warsaw, May 13-14, 2019)] (Zuzanna Wiorogórska)

WSKAZÓWKI DLA AUTORÓW | GUIDELINES FOR AUTHORS

Qualitative Analysis of Visual Data in Information Behavior Research

Sabina Cisek

ORCID 0000-0002-2877-752X

Monika Krakowska

ORCID 0000-0002-2724-9880

*Faculty of Management and Social Communication
Jagiellonian University in Krakow, Poland*

Abstract

Purpose/Thesis: The paper contains a methodological reflection on qualitative analysis of visual empirical data as a research procedure in the contemporary human information behavior research. The possibility of implementing this approach has been tested on a case study of personalized information spaces in everyday life of undergraduate information management students in the academic year 2018/2019.

Approach/Methods: The reported research employs the realist epistemological stance, qualitative and descriptive approaches, and four methods/techniques: critical literature review, case study, drawing as a mental mapping tool, and thematic analysis.

Results and conclusions: Visual data analysis is cognitively fruitful; it enables grasping the multidimensional “information reality” as perceived by the users (the humanistic coefficient). However, it is time-consuming, it requires meticulousness and self-reflection on the part of the researcher; it must also leave a clear audit trail to assure credibility and intersubjective verifiability of investigations.

Originality/Value: The article is concerned with innovative research procedures, rarely discussed in Polish information science literature. Combining visual approach with individual information spaces, it corresponds to the latest methodological and topical trends in the field of information behavior. It also links theoretical reflection with the research practice.

Keywords

Arts-based methods. Drawings. Information behavior. Information spaces. Mental models. Methodology. Qualitative analysis. Thematic analysis. Visual data. Visual research.

Jakościowa analiza danych wizualnych w badaniach zachowań informacyjnych

Abstrakt

Cel/Teza: Artykuł zawiera metodologiczną refleksję nad jakościową analizą wizualnych danych empirycznych jako procedurą poznawczą we współczesnych badaniach zachowań informacyjnych. Możliwość wdrożenia takiego podejścia została zweryfikowana na podstawie studium przypadku spersonalizowanych przestrzeni informacyjnych w życiu codziennym studentów pierwszego roku zarządzania informacją w roku akademickim 2018/2019.

Koncepcja/Metody badań: W dociekaniach zastosowano realistyczne stanowisko epistemologiczne, podejście jakościowe i opisowe oraz cztery metody/techniki badawcze: analizę i krytykę piśmiennictwa, studium przypadku, rysunek jako narzędzie mapowania mentalnego i analizę tematyczną.

Wyniki i wnioski: Analiza danych wizualnych jest owocna poznawczo, umożliwia uchwycenie wielowymiarowej „rzeczywistości informacyjnej” tak jak postrzegają ją użytkownicy (współczynnik humanistyczny). Jest jednak procedurą czasochłonną, wymagającą skrupulatności, solidnej autorefleksji badacza oraz pozostawienia jasno opisanej „ścieżki audytu” w celu zapewnienia wiarygodności i intersubiektywnej sprawdzalności dociekań.

Oryginalność/Wartość poznawcza: Artykuł skupia się na innowacyjnych procedurach badawczych, praktycznie nieomawianych w polskiej literaturze naukowej z zakresu informatologii. Integruje podejście wizualne z indywidualnymi przestrzeniami informacyjnymi, wpisując się w najnowsze trendy poznawcze w obszarze zachowań informacyjnych. Łączy również refleksję metateoretyczną z praktyką badawczą.

Słowa kluczowe

Analiza jakościowa. Analiza tematyczna. Badania wizualne. Dane wizualne. Metodologia. Metody oparte na sztuce. Modele mentalne. Przestrzenie informacyjne. Rysunki. Zachowania informacyjne.

SABINA CISEK, PhD, is a Senior Lecturer in the Institute of Information Studies, Faculty of Management and Social Communication, Jagiellonian University in Krakow, Poland. Her research focuses on human information behavior and literacy, qualitative methods in information science, philosophy and theory of information studies, and professional information services. Selected publications: Informacja (2017, published in: A. Żbikowska-Migoń, M. Skalska-Zlat (eds.), Encyklopedia książki); Diagnostyka kompetencji informacyjnych w miejscu pracy – technika incydentów krytycznych (2017, published in: R. Sapa (ed.), Diagnostyka w zarządzaniu informacją: perspektywa informatologiczna); Inspiracje i innowacje. Zarządzanie informacją w perspektywie bibliologii i informatologii (2016); Zawód infobroker. Polski rynek informacji (2015, co-editor A. Januszko-Szakiel).

Contact to the Author:

sabina.cisek@uj.edu.pl

Institute of Information Studies

Faculty of Management and Social Communication

Jagiellonian University in Krakow

prof. Stanisława Łojasiewicza 4

30-348 Kraków

MONIKA KRAKOWSKA, PhD, is Associate Professor in the Institute of Information Studies, Faculty of Management and Social Communication, Jagiellonian University in Krakow, Poland. Her research interests are human information behavior, the social and affective aspects of information processes, and information culture. Selected publications: Information grounds in the eyes of the first-year information management students (2018, co-authors: S. Cisek, P. Korycińska; published in: Kurbanoglu S., Boustany J., Špiranec S., Grassian E., Mizrachi D., Roy L. (eds), Information Literacy in the Workplace. ECIL 2017. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-74334-9_55); Diagnozowanie rozwiązań w zakresie zarządzania informacją w organizacji z perspektywy teorii information grounds i zachowań normatywnych (2017, published in: R. Sapa (ed.), Diagnostyka w zarządzaniu informacją: perspektywa informatologiczna); Zachowania informacyjne (2016, published in: W. Babik (ed.), Nauka o informacji).

Contact to the Author:

monika.krakowska@uj.edu.pl

Institute of Information Studies

Faculty of Management and Social Communication

Jagiellonian University in Krakow

prof. Stanisława Łojasiewicza 4

30-348 Kraków

Organizacja wiedzy w cyfrowym świecie: wpływ rewolucji cyfrowej na ewolucję metod i narzędzi organizacji wiedzy

Barbara Sosińska-Kalata

ORCID 0000-0002-4511-4701

*Katedra Informatologii, Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii,
Uniwersytet Warszawski*

Abstrakt

Cel/Teza: Celem artykułu jest przeanalizowanie zmian zachodzących w organizacji wiedzy pod wpływem rewolucji cyfrowej oraz identyfikacja kluczowych czynników, które wyznaczają nowe koncepcje metod i narzędzi organizacji dostępu do zapisanej wiedzy w środowisku cyfrowym.

Podejście/Metody badawcze: Artykuł ma charakter ogólnej teoretycznej refleksji nad ewolucją metod i narzędzi organizacji wiedzy. Na podstawie piśmiennictwa przedmiotu przeanalizowano proces kształtowania się koncepcji organizowania dostępu do zapisanej wiedzy w środowisku cyfrowym oraz przedyskutowano jego uwarunkowania technologiczne i społeczne. Zwrócono uwagę na konsekwencje rozwoju zjawiska big data (gigadanych, megadanych) dla organizacji wiedzy oraz nowe kierunki zastosowań SOW.

Wyniki i wnioski: Wśród czynników technologicznych, które najsilniej oddziałują na kształtowanie nowych koncepcji organizowania wiedzy w świecie cyfrowym oraz kierunków modyfikowania tradycyjnych i tworzenia nowych modeli systemów organizacji wiedzy (SOW) wskazano: rozwój technologii przetwarzania języka naturalnego (NLP), upowszechnienie hipertekstu, rozwój technologii semantycznych, metod maszynowego uczenia i technologii Web 2.0, wykorzystanie technik wizualizacji informacji, dostosowanie funkcjonalności SOW do zastosowań na urządzeniach mobilnych. Wśród uwarunkowań społecznych jako czynniki odgrywające najważniejszą rolę w wyznaczaniu kierunków ewolucji metod i narzędzi organizacji wiedzy wskazano: nastawienie na obsługę użytkownika nieprofesjonalnego, dostosowanie metod budowy, struktury i funkcjonalności SOW do rosnącej różnorodności reprezentowanych za ich pomocą obiektów informacyjnych oraz pytań użytkowników kierowanych do serwisów informacyjnych.

Oryginalność/Wartość poznawcza: Zgodnie z wiedzą autorki, przedstawione rozważania są pierwszą w polskim piśmiennictwie kompleksową próbą prześledzenia wpływu rewolucji cyfrowej na rozwój metod i narzędzi organizacji wiedzy.

Słowa kluczowe Big data. Gigadane. Klasyfikacja fasetowa. Organizacja wiedzy. Rewolucja cyfrowa. System organizacji wiedzy. Środowisko cyfrowe. Tezaurus.

Knowledge Organization in the Digital World: The Impact of the Digital Revolution on the Evolution of Knowledge Organization Methods and Tools

Abstract

Purpose/Thesis: The aim of the paper is to analyze the changes taking place in knowledge organization as a result of the digital revolution and to identify key factors which promote new methods and tools for organization of access to recorded knowledge in the digital environment.

Approach/Methods: The article is a theoretical reflection on the evolution of methods and tools of knowledge organization. With a reference to the subject literature, the process of shaping the concepts of organizing access

to recorded knowledge in the digital environment was analyzed and its technological and social conditions were discussed. Attention is drawn to the development of the big data phenomenon's implications for knowledge organization and to new directions of knowledge organization systems applications.

Results and conclusions: Among the technological factors that have the highest impact on shaping new concepts of knowledge organization in the digital world, and directions of modifying traditional models of knowledge organization systems (KOS) and creating new ones, the following are indicated: the development of natural language processing (NLP) technologies, hypertext development, the development of semantic technologies, machine learning methods and Web 2.0 technologies, information visualization techniques, adaptation of KOS functionality to applications on mobile devices. Among the social conditions, the following are identified as the factors which play the major role in determining the directions of the evolution of knowledge organization methods and tools: the focus was on non-professional user service and adaptation methods of KOS development, structure and functionality to the growing diversity of information objects represented by them and users' questions directed to information services.

Originality/Value: As far as the author knows, the presented considerations are the first comprehensive attempt to trace the impact of the digital revolution on the development of methods and tools for knowledge organization in the Polish research literature.

Keywords

Big data. Digital environment. Digital revolution Faceted classification. Gigadata. Knowledge organization. Knowledge organization system. Thesaurus.

Prof. dr hab. BARBARA SOSIŃSKA-KALATA jest kierownikiem Katedry Informatologii na Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz redaktor naczelną czasopisma Zagadnienia Informacji Naukowej - Studia Informacyjne i członkiem Komitetu Naukoznawstwa PAN. Specjalizuje się w problematyce nauki o informacji, w szczególności organizacji wiedzy, a także ilościowych badań informacji oraz historii, teorii i metodologii nauki o informacji. Opublikowała ponad 250 prac, w tym 12 książek i ponad 160 artykułów naukowych. Do jej najnowszych publikacji należą: Nauka o informacji wśród nauk o kulturze (Kultura książki i informacji, Katowice, 2017), Książka (dokument) w środowisku informacyjnym (Encyklopedia Książki, Wrocław 2017), The impact of the works by Paul Otlet and Suzanne Briet on the development of the epistemology of documentation and information science in Poland (Fondaments épistémologiques et théoriques de la science de l'information-documentation, London, 2018), Big data (dane masowe) w nauce o informacji (Zagadnienia Informacji Naukowej, 2018).

Kontakt z autorką:

b.sosinska@uw.edu.pl

Katedra Informatologii

Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii

Uniwersytet Warszawski

ul. Nowy Świat 69

00-046 Warszawa

Dekonstrukcja artykułu naukowego. Ontologie w publikowaniu semantycznym

Marcin Roszkowski

ORCID 0000-0001-7396-4685

*Katedra Informatologii, Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii,
Uniwersytet Warszawski*

Abstrakt

Cel/Teza: Celem artykułu jest charakterystyka trzech ontologii opracowanych na potrzeby semantycznego publikowania, których przedmiotem opisu jest artykuł naukowy: SciAnnotDoc, Scholarly Papers Vocabulary with Focus on Qualitative Analysis, Document Components Ontology.

Koncepcja/Metody badań: Przeprowadzona charakterystyka ontologii wpisuje się w koncepcję oceny ontologii opartej na interpretacji obecnych w niej postulatów znaczeniowych. Charakterystyka każdej ontologii obejmuje określenie jej zakresu tematycznego, kontekstu powstania, podstawowych założeń ontologicznych oraz próbę ujawnienia jej postaw epistemicznych.

Wyniki i wnioski: Charakterystyka struktur pojęciowych leżących u podstaw trzech ontologii sieciowych, których celem była reprezentacja artykułu naukowego na potrzeby semantycznego publikowania daje obraz modelu konceptualnego tego artefaktu naukowego, w którym przede wszystkim eksponuje się elementy pełniące określoną funkcję retoryczną. W przeanalizowanych przypadkach model IMRaD nie był podstawowym schematem organizacji treści artykułu naukowego. Ujawnienie postaw epistemicznych w procesie projektowania ontologii nie było możliwe we wszystkich przypadkach. Tam, gdzie jednak udało się to określić, widać zarówno postawy obiektywistyczne jak i interpretatywne, a także obecność determinantów o charakterze pragmatycznym.

Oryginalność/Wartość poznawcza: Modelowanie konceptualne, które jest jednym z początkowych etapów projektowania ontologii jest zdeterminowane określoną postawą epistemiczną, tzn. stosunkiem projektanta do rzeczywistości, który za pomocą ontologii stara się odwzorować jej fragment. Ujawnienie takich postaw jest istotne z punktu widzenia zrozumienia kontekstu postulatów znaczeniowych obecnych w ontologiach sieciowych.

Słowa kluczowe

Artykuł naukowy. Modelowanie konceptualne. Ontologie sieciowe. Postawy epistemiczne. Publikowanie semantyczne.

Deconstructing the Scholarly Paper. Ontologies for Semantic Publishing

Abstract

Purpose/Thesis: The aim of this paper is to study three ontologies developed in the domain of Semantic Publishing for describing academic papers - SciAnnotDoc, Scholarly Papers Vocabulary with Focus on Qualitative Analysis, Document Components Ontology.

Approach/Methods: The study follows the method of ontology assessment and is based on the interpretation of meaning postulates. The study of ontologies is based on the schema: ontology's scope and domain, considerations of the ontology's context, ontological premises; furthermore, it attempts to identify of epistemic stance taken during the process of construction.

Results and conclusions: The results of the study show that conceptual structures behind these the three ontologies first of all expose rhetorical or discursive elements of scholarly paper. In all of three cases, IMRaD

was not the first choice for structuring the content of a publication. It was not possible to fully reveal epistemic stances taken with the regards to the three ontologies. However, when stance was identified, it was possible to discern both objectivist and interpretative approaches as well as pragmatic determinants.

Originality/Value: Conceptual modeling, which is one of the initial stages of the ontology design process is affected by the epistemological approach, i.e. the attitude of the ontologists towards the reality, as they try to represent its part by the means of ontology. Revealing these epistemic stances is crucial for understanding the context of meaning postulates in these knowledge organization systems.

Keywords

Conceptual modelling. Epistemic stances. Ontologies. Scholarly papers. Semantic publishing.

Dr MARCIN ROSZKOWSKI jest adiunktem w Katedrze Informatologii na Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego, członkiem International Society for Knowledge Organization oraz Komitetu ds. Ontologii w projekcie DBpedia. Jego zainteresowania naukowe obejmują problematykę organizacji wiedzy i reprezentacji informacji w środowisku sieciowym ze szczególnym uwzględnieniem modelowania konceptualnego systemów informacyjnych oraz metadanych i ontologii sieciowych. Najważniejsze publikacje: Organizacja informacji i wiedzy (W: W. Babik, red., Nauka o informacji, 2016; z B. Sosińską-Kalatą); The Role of Digital Libraries as Virtual Research Environments for the Digital Humanities (In: J. A. C. Guimarães, S. Oliveira Milani, & V. Dodebei, eds., Advances in Knowledge Organization, 2016, z W. Mustafa El Hadi); Kartoteka haseł wzorcowych jako usługa sieciowa – automatyczna identyfikacja nazw osobowych z wykorzystaniem kartoteki VIAF (W: J. Woźniak-Kasperek & J. Franke, red. Bibliografia – teoria, praktyka, dydaktyka, 2016).

Analiza sposobów zaangażowania we współtworzenie Wikipedii w świetle koncepcji ekonomii współpracy

Kamila Augustyn

ORCID 0000-0002-8395-8470

*Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa
Uniwersytet Wrocławski*

Abstrakt

Cel/Teza: Celem artykułu jest wykazanie różnic w zaangażowaniu w edytowanie Wikipedii w zależności od formy uczestnictwa. Badaniom poddano trzy grupy wikipedystów: niezależnych oraz studentów edytujących w ramach formalnych i nieformalnych projektów akademickich. Opisano również współpracę wikipedystów z instytucjami kultury w zakresie zwiększania zasobów serwisu.

Koncepcja/Metody badań: Do realizacji celu badawczego posłużyła analiza porównawcza działań wikipedystów. Do badań wykorzystano źródła w postaci raportów, statystyk i stron użytkowników Wikipedii oraz dane ilościowe i jakościowe pozyskane w trakcie realizowanego przez Autorkę nieformalnego projektu akademickiego. Wpisanie badań w koncepcję ekonomii współpracy umożliwiła lektura literatury naukowej z obszaru ekonomii oraz nauk o komunikacji społecznej i mediach.

Wyniki i wnioski: Projekty akademickie edytowania Wikipedii to narzędzie doskonalenia umiejętności redakcyjnych i zainteresowania społecznościowym tworzeniem repozytorium wiedzy, ale nie znaczącego zwiększania jego zasobów. Ten cel realizują głównie niezależni wikipedyści oraz pracownicy instytucji kultury, współpracujący z Wikipedią w zakresie przesyłania zdjęć posiadanych zasobów. Zaangażowanie w edytowanie kształtuje się w zależności m.in. od sposobu zorganizowania prac projektowych, wraz ze stopniową internalizacją reguł, regularnością działań oraz zdobywaniem dodatkowych uprawnień. Dalszy rozwój Wikipedii ograniczają przede wszystkim niedobory „kadrowe”. Nadmierna biurokratyzacja projektu i nieprzystępność środowiska utrudniają nowym użytkownikom swobodny dostęp i pełniejsze zaangażowanie.

Ograniczenia badań: Przeprowadzone badania mają charakter pilotażowy. Opierają się na niewielkiej próbie. Za główną miarę zaangażowania w edytowanie Wikipedii przyjęto liczbę edycji w kolejnych tygodniach i latach współpracy. Zgromadzone dane wskazują na pewne trendy, nie pozwalają jednak na prognozowanie zaangażowania obecnych i przyszłych wikipedystów.

Oryginalność/Wartość poznawcza: Badania wpisują się w dyskusję o roli komunikacji wiedzy w środowisku akademickim.

Słowa kluczowe

Dobra wspólne. Ekonomia współdzielenia. Ekonomia współpracy. Komunikacja wiedzy. Projekty akademickie. Wikipedia. Zasoby wiedzy.

Analysis of the involvement in the co-creation of Wikipedia within the concept of "collaborative economy"

Purpose/Thesis: The article aims to show how the level of involvement in editing Wikipedia varies depending on the form of editor's participation. Three types of editors were studied: independent editors, Wikipedians, and students editing as a part of formal and informal academic projects. Furthermore, the article describes the Wikipedians' cooperation with cultural institutions and its employees to increase the resources of the service.

Approach/Methods: To achieve the research goal, the activities of students editing Wikipedia in selected academic projects were compared with the activities of randomly selected group of Wikipedians. The research used sources such as reports, statistics and websites of Wikipedia users, as well as quantitative and qualitative data obtained during the informal academic project conducted by the article's author. Thanks to the analysis and criticism of literature from the field of economics and social communication sciences and media, it was possible to analyse the results with a reference to the concept of "collaborative economy".

Results and conclusions: The academic projects of editing Wikipedia are a tool for improving editorial skills and fostering participation and involvement in the social creation of a knowledge repository; however it does not result in a significant increase of its resources. This is achieved mostly by independent wikipedians and by employees of cultural institutions working with Wikipedia to upload photos of their institutions' resources. The editors involvement in editing of Wikipedia is conditioned by a number of factors: how the project is organized, along with the gradual internalization of rules, regularity of activities, by acquiring additional rights. The further development of Wikipedia is limited primarily by the shortage in "human resources". Excessive bureaucratization and hermetic environment make it difficult for the new users to gain better access and become more involved.

Research limitations: The studies carried out in the article are preliminary. They are based on a small sample. The main measure of involvement was the number of edits in the following weeks and years of participation in the project. The gathered data indicate some trends, but do not allow to forecast the involvement of current and future editors.

Originality/Value: The research is a part of the discussion of the role of knowledge communication in the academic environment.

Keywords

Collaborative economy. Commons. Knowledge communication. Knowledge resources. Sharing economy. University projects. Wikipedia.

Dr KAMILA AUGUSTYN jest doktorem nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo, adiunktem w Zakładzie Teorii i Historii Książki Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego. Zainteresowania badawcze: teoria i historia literatury, globalny rynek wydawniczy, edytorstwo, naukoznawstwo. Publikowała m.in. na łamach: Przeglądu Humanistycznego, Literatury i Kultury Popularnej, Literatury Ludowej oraz Przeglądu Bibliotecznego. Ważniejsze publikacje: Wrocław. Literacka geografia miasta. Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut, 2017; Od produktu do usługi. Przemiany na rynku książki w epoce nowych mediów. Folia Bibliologica 2017, 59, 71-99; Cyfryzacja oferty wydawniczej a perspektywy rozwoju globalnego rynku publikacji w segmencie STM [w:] B. Sosińska-Kalata, P. Tańkowski, Z. Wiorogórska (red.). Nauka o informacji w okresie zmian: innowacyjne usługi informacyjne, Warszawa: Wydaw. SBP 2018.

Kontakt z autorką

kamila.augustyn@uwr.edu.pl

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwo, Uniwersytet Wrocławski, Wydział Filologiczny

pl. Uniwersytecki 9/13

50-137 Wrocław

Rejestracja dorobku naukowego w instytucjonalnych systemach repozytoryjnych polskich uniwersytetów

Agnieszka Adamiec

ORCID: 0000-0003-3372-258X

Biblioteka Główna

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego

Abstrakt

Cel/Teza: Artykuł przedstawia wyniki badań nad aktualnym stopniem rozwoju repozytoriów instytucjonalnych polskich uniwersytetów, w tym szczególnie nad stanem rejestracji dorobku naukowego i podstawami prawnymi regulującymi funkcjonowanie systemów repozytoryjnych. Celem badań było ustalenie poziomu otwartości polskich publikacji naukowych.

Koncepcja/Metody badań: Autorka zbadała liczebność zasobów w różnych systemach rejestrujących dorobek naukowy pracowników uniwersytetów (repozytoriach, Archiwach Prac Dyplomowych (APD) oraz bibliografiach publikacji pracowników). Podstawą badań były informacje udostępnione na stronach internetowych tych systemów oraz bibliotek i uczelni odpowiedzialnych za ich prowadzenie, a także innych instytucji i organizacji wspierających otwartą naukę w Polsce. Badania empiryczne autorka uzupełniła krytyczną analizą piśmiennictwa przedmiotu.

Wyniki i wnioski: Dzięki zastosowanym metodom badawczym wykazano, że funkcjonujące obecnie systemy repozytoryjne polskich uniwersytetów spełniają swoje zadania w niewystarczającym stopniu, a proces ich rozwoju jest wolniejszy od oczekiwanego. Potwierdza to niewielka liczba rejestrowanych w nich publikacji i znikomy procent umocowań prawnych instytucjonalnej polityki otwartego dostępu.

Zastosowanie praktyczne: Wnioski z badań mogą przyczynić się do poprawy stanu polskich repozytoriów instytucjonalnych. Mogą też posłużyć jako punkt wyjścia do dalszych badań systemów repozytoryjnych.

Oryginalność/Wartość poznawcza: Podjęcie tematu stanu rejestracji dorobku naukowego w instytucjonalnych repozytoriach jest istotne z uwagi na aktualność zagadnienia otwierania dostępu do publikacji naukowych oraz w szerszym zakresie – otwierania nauki.

Registry of scientific output in institutional repositories of Polish universities

Abstract

Purpose/Thesis: This article presents the results of research on the current level of development of institutional repositories of Polish universities. The author has focused on the state of registration of research activity and on the legal acts which regulate the repositories' operation / activities. The purpose of the research was to determine the level of openness of Polish scientific publications.

Approach/Methods: The author examined a number of resources in various systems registering the scientific achievements of academic staff (repositories, Theses and Dissertations Archive (APD) and bibliographies of employee publications). She studied the information made available on the websites of these systems, libraries and universities responsible for their management, and of other institutions and organizations supporting open science in Poland. The author complemented the empirical research with critical analysis of the literature of the subject.

Results and conclusions: The research have shown that the institutional repositories of Polish universities do not fulfill their tasks to a sufficient degree, and that the pace at which they develop is slower than had been expected. This is evidenced by the small number of publications registered in the repositories and the inadequate number of institutional open access mandate.

Practical implications: Conclusions drawn in the study may contribute to improving of the condition of Polish institutional repositories. They can also serve as a starting point for further research on repositories.

Originality/ Value: Taking on the subject of the state of registration of scientific achievements in institutional repositories is important owing to the topicality of the issue of opening access to scientific publications and, more generally, of the opening of science.

Keywords

Institutional open access mandate. Open access. Polish institutional repository. University.

AGNIESZKA ADAMIEC jest absolwentką dwóch kierunków studiów: informacji naukowej i bibliotekoznawstwa (2008) oraz filologii polskiej (2011) na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach. Pracuje w Bibliotece Głównej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego na stanowisku asystenta dyplomowanego. Jej zainteresowania naukowe skupiają się wokół zagadnień zarządzania wiedzą i informacją, otwartości w nauce, wyszukiwania informacji, oceny jakości systemów i zasobów informacyjnych. Obecnie przygotowuje rozprawę doktorską na temat modelu oceny akademickich repozytoriów instytucjonalnych w Polsce.

Kontakt z autorką:

agnieszka_adamiec@sggw.pl

Biblioteka Główna

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego

Nowoursynowska 161

02-787 Warszawa